

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2018. március 15.*

„Előzetes döntéshozatal – Elfogadhatóság – Antidömping – A Bíróság korábbi rendeletek érvénytelenségét megállapító ítéletének végrehajtása érdekében elfogadott rendelet érvényessége – Végrehajtási kötelezettség – Jogonalap – 1225/2009/EK rendelet – 14. cikk – A dömpingellenes vámok tagállamok általi beszedésére vonatkozó kritériumok megállapítása – A dömpingellenes vámok nemzeti vámhatóságok általi visszatérítése felfüggesztésének elrendelése – Az érvénytelennek nyilvánított rendeletek elfogadását megelőző eljárás újbóli lefolytatása – 10. cikk – A visszaható hatály tilalma – Közösségi Vámkodex – 221. cikk – Elévülés – 236. cikk – Jogonalap nélkül beszedett vámok visszatérítése”

A C-256/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht Düsseldorf (düsseldorfi pénzügyi bíróság, Németország) a Bírósághoz 2016. május 9-én érkezett, 2016. április 20-i határozatával terjesztett elő

a **Deichmann SE**

és

a **Hauptzollamt Duisburg**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, J. Malenovský (előadó), M. Safjan, D. Šváby és M. Vilaras bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. május 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Deichmann SE képviseletében D. Ehle és C. Zimmermann Rechtsanwältin, S. De Knop advocaat és A. Willems avocat,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Armati, K. Blanck-Putz, L. Grønfeldt, N. Kuplewatzky és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

a főtanácsnok indítványának a 2017. július 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a kínai és vietnami exportáló gyártók által benyújtott egyes, piacgazdasági elbánás és egyéni elbánás iránti kérelmek értékelési eljárásának létrehozásáról, valamint a Bíróság által a C-659/13. és C-34/14. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet végrehajtásáról szóló, 2016. február 17-i (EU) 2016/223 bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2016. L 41., 3. o.; a továbbiakban: vitatott rendelet) érvényességére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Deichmann SE és a Hauptzollamt Duisburg (duisburgi fővámhivatal, Németország; a továbbiakban: vámhivatal) között, bőr felsőrésszel rendelkező lábbelik Európai Unióba való behozatala során megfizetett dömpingellenes vámok visszatérítése iránti kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A dömpingellenes szabályozás

- 3 Az alapeljárás alapjául szolgáló tényállás abban az időszakban következett be, illetve a vitatott rendelet elfogadására abban az időszakban került sor, amikor az Unión belüli dömpingellenes intézkedések meghozatalát egymást követően a 2005. december 21-i 2117/2005/EK tanácsi rendelettel (HL 2005. L 340., 17. o.) módosított, az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 1995. december 22-i 384/96/EK tanácsi rendelet (HL 1996. L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 45. o.; a továbbiakban: 384/96 rendelet), majd a 2014. január 15-i 37/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2014. L 18., 1. o.) módosított, az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 2009. november 30-i 1225/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 343., 51. o.; helyesbítések: HL 2010. L 7., 22. o.; HL 2016. L 44., 20. o.; a továbbiakban: 1225/2009 rendelet) szabályozta.

- 4 A 384/96 rendeletnek „Az eljárás megszüntetése intézkedés meghozatala nélkül; végleges vámok kivetése” című 9. cikke tartalmazott többek között egy (4) bekezdést, amely kimondta:

„Ha a végül megállapított tények dömpingre és az ezzel okozott kárra utalnak, és ha a Közösség érdekei a 21. cikknek megfelelően beavatkozást kívánnak meg, a Tanács [...] végleges dömpingellenes vámot vet ki [...]”

- 5 Az 1225/2009 rendelet azonos, „Az eljárás megszüntetése intézkedés meghozatala nélkül; végleges vámok kivetése” című 9. cikke a (4) bekezdésében kimondta:

„Ha a végleges ténymegállapítások arra utalnak, hogy fennáll a dömping és az az által okozott kár, és az uniós érdek szükségessé teszi a 21. cikk szerinti beavatkozást, a Bizottság [...] végleges dömpingellenes vámot vet ki [...]”

- 6 A 384/96 rendelet 10. cikke és az 1225/2009 rendelet 10. cikke, amely rendelkezések ugyanazon, „Visszamenőleges hatály” címet viselték, az (1) bekezdésükben ugyanazon szöveget tartalmazták:

„[...] végleges dömpingellenes vámot – az e rendeletben meghatározott kivételekkel – csak azokra a termékekre lehet alkalmazni, amelyek [...] a 9. cikk (4) bekezdése szerint hozott határozat hatálybalépése után kerülnek szabad forgalomba.”

- 7 Az 1225/2009 rendelet „Általános rendelkezések” című 14. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„Az átmeneti vagy végleges dömpingellenes váموkat rendelettel kell kivetni, beszédésükről, az ilyen váموkat kivető rendelet által meghatározott formában, összegben és egyéb kritériumok szerint, a tagállamok gondoskodnak. [...]”

- 8 Az 1225/2009 rendelet „Hatályon kívül helyezés” című 23. cikke értelmében:

„A [...] 384/96/EK rendelet hatályát veszti.

A 384/96/EK rendelet hatályon kívül helyezése azonban az annak alapján megkezdett eljárások érvényességét nem érinti.

[...]”

- 9 Az 1225/2009 rendelet a „Hatálybalépés” című 24. cikkének megfelelően az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2009. december 22-én való közzétételét követő huszadik napon, azaz 2010. január 11-én lépett hatályba. Ezt követően e rendeletet hatályon kívül helyezte az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló, 2016. június 8-i (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 176., 21. o.), amely az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2016. június 30-án való közzétételét követő huszadik napon lépett hatályba.

A vámszabályozás

- 10 Az alapeljárás alapjául szolgáló tényállás abban az időszakban következett be, illetve a vitatott rendelet elfogadására abban az időszakban került sor, amikor a váموkra alkalmazandó rendelkezéseket a 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2013. L 269., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 287., 90. o.; HL 2016. L 267., 2. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendeletben (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Vámkódex) foglalt rendelkezések jelentették. E kódexet azóta hatályon kívül helyezték.
- 11 Az említett kódex „Vámtartozás” című VII. címe tartalmazta a kódex 189–242. cikkét.
- 12 E címnek „A vámtartozás összegének beszédése” című 3. fejezete tartalmazta többek között ugyanezen kódex 217. és 221. cikkét.
- 13 A Vámkódex 217. cikkének (1) bekezdése előírta:

„A vámhatóságnak, amint rendelkezésére állnak a szükséges adatok, ki kell számítani minden egyes, vámtartozásból származó behozattali vagy kiviteli vám összegét (a továbbiakban: »vámösszeg«), és be kell jegyeznie a könyvelési nyilvántartásba vagy más ezzel egyenértékű adathordozóba (könyvelésbe vétel).”

14 E kódex 221. cikkének (1) és (3) bekezdése kimondta:

„(1) A könyvelésbe vételt követően a vámösszeget a megfelelő eljárások szerint közölni kell az adóssal.

[...]

(3) A vámtartozás keletkezésétől számított 3 év lejártá után az adóssal már nem lehet közölni a tartozás összegét. Ez a határidő a 243. cikk értelmében vett fellebbezés benyújtásának napjától kezdve a fellebbezési eljárás időtartamára felfüggesztésre kerül.”

15 Az említett kódex VII. címének „A vám visszafizetése és elengedése” című 5. fejezete tartalmazta ugyanezen kódex 236. cikkét, amelynek (1) bekezdése előírta:

„A behozatali vagy kiviteli vámokat vissza kell fizetni, amennyiben megállapításra kerül, hogy megfizetésükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak [...]

[...]”

A jogvita előzményei és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A vitatott rendelet előzményei

16 2006. október 5-én a Tanács elfogadta a Kínai Népköztársaságból és Vietnamból származó, egyes bőr felsőrésszel rendelkező lábbelik behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló 1472/2006/EK rendeletet (HL 2006. L 275., 1. o.; helyesbítés: HL 2007. L 130., 48. o.; a továbbiakban: végleges rendelet).

17 A végleges rendelet 1. cikkének (1) bekezdése vetette ki e végleges dömpingellenes vámot, és sorolta fel a bőr felsőrésszel rendelkező lábbelik azon különböző kategóriáit, amelyekre e vám alkalmazandó volt. E rendelet 1. cikkének (3) bekezdése 16,5%-ban állapította meg a Kínában letelepedett társaságok által gyártott, bőr felsőrésszel rendelkező lábbelikre kivetett említett vám mértékét, kivéve a Golden Step által gyártott termékeket, amelyek tekintetében 9,7%-os vámot állapított meg; a Vietnamban letelepedett társaságok által gyártott ilyen termékekre kivetett vám mértékét pedig 10%-ban állapította meg.

18 Egyébiránt a végleges rendelet 1. cikkének (4) bekezdése kimondta, hogy „[e]ltérő rendelkezés hiányában a hatályban lévő vámszabályozás alkalmazandó”.

19 E rendelet 3. cikke végül előírta, hogy a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2006. október 6-án való közzétételét követő napon lép hatályba, és 2 évig, azaz 2006. október 7-től 2008. október 6-ig alkalmazandó.

20 2009. december 22-én a Tanács elfogadta a 384/96 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti, az intézkedések lejárati felülvizsgálatot [helyesen: felülvizsgálatát] követően a Vietnamból és a Kínai Népköztársaságból származó, egyes bőr felsőrésszel rendelkező lábbelik behozatalára vonatkozó, a Makaó Különleges Közigazgatási Területről szállított – a Makaóból való származás bejelentésére tekintet nélkül –, egyes bőr felsőrésszel rendelkező lábbelik behozatalára kiterjesztett végleges dömpingellenes vám kivetéséről szóló 1294/2009/EU végrehajtási rendeletet (HL 2009. L 352., 1. o.; a továbbiakban: meghosszabbító rendelet).

- 21 A meghosszabbító rendelet 1. cikkének (1) bekezdése vetette ki e vámot, és felsorolta a bőr felsőrészel rendelkező lábbelik azon különböző kategóriáit, amelyekre e vám alkalmazandó volt. E rendelet 1. cikkének (3) és (4) bekezdése a Kínában letelepedett társaságok által gyártott vagy Makaóból szállított, bőr felsőrészel rendelkező lábbelikre kivetett említett vám mértékét 16,5%-ban állapította meg, a Golden Step által gyártott ilyen termékek tekintetében 9,7%-ban, a Vietnamban letelepedett társaságok által gyártott ilyen termékekre kivetett vám mértékét pedig 10%-ban állapította meg.
- 22 Egyébiránt a meghosszabbító rendelet 1. cikkének (5) bekezdése előírta, hogy „[e]ltérő rendelkezés hiányában a vámokra vonatkozó hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni”.
- 23 Végül e rendelet 2. cikke úgy rendelkezett, hogy a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét, vagyis 2009. december 30-át követő napon lép hatályba, és tizenöt hónapig, azaz 2009. december 31-től 2011. március 30-ig marad hatályban.
- 24 A 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) a Bíróság megállapította, hogy a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet érvénytelen, mivel sértik a 384/96 rendelet 2. cikke (7) bekezdésének b) pontját és 9. cikkének (5) bekezdését.

A vitatott rendelet

- 25 Amint a vitatott rendelet címéből és (13) preambulumbekzdéséből következik, e rendelet célja, hogy megtegye a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.
- 26 E tekintetben a Bizottság a vitatott rendelet (13)–(16), (21) és (24) preambulumbekzdésében lényegében kifejtette, hogy úgy kívánja orvosolni a Bíróság által megállapított jogellenességeket, hogy újból lefolytatja a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárásokat azon időponttól kezdve, amikor e jogellenességekre sor került, annak érdekében, hogy új, a dömpingellenes vámokat megfelelő mértékben ismét kivető rendeleteket fogadjon el. Rámutatott továbbá arra, hogy e dömpingellenes vámok a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet hatálybalépésének napján lépnek hatályba.
- 27 Ezenkívül a Bizottság a vitatott rendelet (18) és (22) preambulumbekzdésében úgy ítélte meg, hogy indokolt „arra kötelez[ni] a nemzeti vámhatóságokat, amelyeknek a [Vámkódex] [...] 236. cikke alapján dömpingellenes vámok visszatérítése iránti kérelmekről kell döntést hozniuk, hogy [...] várják meg a piacgazdasági elbánás és egyéni elbánás iránti kérelem bizottsági értékelését és adott esetben a dömpingellenes vámok megfelelő mértékű ismételt kivetését, mielőtt továbblépnének a visszatérítési eljárásban”. A Bizottság kifejtette továbbá, hogy „[e] kötelezettség jogalapja [az 1225/2009 rendelet] 14. cikke [(1) bekezdésének első mondata], amely előírja, hogy a vámot kivető rendelet meghatározza a tagállamok általi beszédés részletes módját”.
- 28 Ennek alapján a vitatott rendelet 1. cikke kimondja:
- „(1) A nemzeti vámhatóságok, amelyekhez a [...] Vámkódex 236. cikke alapján [a végleges] rendelettel vagy [a meghosszabbító] rendelettel kivetett és a nemzeti vámhatóságok által beszédett dömpingellenes vámok visszatérítése iránti olyan kérelem érkezett, amely azon a tényen alapul, hogy a mintába fel nem vett exportáló gyártó piacgazdasági elbánás vagy egyéni elbánás iránti kérelmet nyújtott be, továbbítják a szóban forgó kérelmet és bármely alátámasztó okmányt a Bizottságnak.

(2) A Bizottság a kérelem és bármely alátámasztó okmány kézhezvételétől számított nyolc hónapon belül ellenőrzi, hogy az exportáló gyártó valóban benyújtott-e piactudósági elbírálás és egyéni elbírálás iránti kérelmet. Amennyiben igen, úgy a Bizottság értékeli az említett kérelmet, és a [...] nyilvánosságra hozatalt követően bizottsági végrehajtási rendelet útján ismételtén kiveti a megfelelő vámot.

(3) A nemzeti vámhatóságok megvárják a vámoikat ismételtén kivető, vonatkozó bizottsági végrehajtási rendelet kihirdetését, mielőtt határoznak a dömpingellenes vámoik visszafizetésére és elengedésére irányuló kérelemről.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 29 2010. május 10-én hozott és az alapeljárás felperesével ezt követően közölt vámmegállapító határozatával a vámhivatal a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapján a felperessel szemben 11 181,92 euró dömpingellenes vámot állapított meg bizonyos, Kínából és Vietnamból származó, bőr felsőrészel rendelkező lábbeliknek az Unióban történő szabad forgalomba bocsátása vonatkozásában. E lábbeliket egy kínai és egy vietnámi társaság gyártotta, amely társaságok a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárások keretében mindkettő piactudósági elbírálás, illetve ennek hiányában egyéni elbírálás iránti kérelmet nyújtottak be. A Bizottság e kérelmekről azonban nem határozott, mivel az azokat benyújtó társaságokat nem vették fel az exportáló gyártóknak az említett rendeletek elfogadásához vezető vizsgálat céljából létrehozott mintájába.
- 30 2012. június 12-én az alapeljárás felperese azt kérte a vámhivataltól, hogy a Vámkódex 236. cikke alapján térítse vissza számára a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapján beszedett dömpingellenes vámoikat, azzal érvelve, hogy az említett rendeletek érvénytelenségére figyelemmel úgy kell tekinteni, hogy e vámoik a megfizetésük időpontjában nem jogszabály szerintiék voltak. E kérelmet a 2013. november 15-én hozott határozatban elutasították. Ezt követően az alapeljárás felperese e határozattal szemben panaszt nyújtott be, amelyet az említett vámhivatal szintén elutasított, majd a felperes keresettel fordult a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 31 E tekintetben a Finanzgericht Düsseldorf (düsseldorfi pénzügyi bíróság, Németország) elsősorban megjegyzi, hogy az alapeljárás felperese a helyzetére figyelemmel jogosan hivatkozhat a végleges rendeletnek és a meghosszabbító rendeletnek a Bíróság által a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) megállapított részleges érvénytelenségére, és hogy elvileg tehát helyt kellene adni a keresetének, arra kötelezve a vámhivatalt, hogy a Vámkódex 236. cikke alapján térítse vissza az általa megfizetett dömpingellenes vámoikat.
- 32 Másodsorban a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az említett kereset benyújtását követően elfogadott vitatott rendelet ettől kezdve egy ilyen kötelezés akadályát jelenti, figyelemmel a rendelet közvetlen alkalmazhatóságára. A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi azonban, hogy több okból is kétségei vannak e rendelet érvényességével kapcsolatban.
- 33 Először is e bíróságban felmerül a kérdés, hogy a vitatott rendeletet nem az 1225/2009 rendeletre, hanem a 384/96 rendeletre kellett volna alapítani, és hogy következésképpen a dömpingellenes vámoik kivetésére vonatkozó hatáskörrel nem a Bizottságot, hanem a Tanácsot kellett volna felruházni, mivel a 384/96 rendelet 9. cikkének (4) bekezdése e hatáskört az utóbbira ruházta.
- 34 Másodszor – feltéve, hogy a Bizottság a vitatott rendeletben helyesen alkalmazta az 1225/2009 rendeletet – az említett bíróság arra keres választ, hogy a Bizottság jogosult volt-e meghozni a vitatott rendelet 1. cikkében szereplő rendelkezéseket, figyelemmel egyrészt az 1225/2009 rendelet 14. cikke (1) bekezdése első mondatának szövegére, másrészt pedig a Vámkódex 236. cikkének (1) bekezdésére.

- 35 Harmadszor az említett bíróságban felmerül a kérdés, hogy a vitatott rendelet érvényesen újból lefolytathatta-e a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárást abból a célból, hogy ismételten kivessék az utóbbi rendeletek által kivetett dömpingellenes vámokat, figyelemmel egyrészt a visszaható hatály tilalmára vonatkozóan a 384/96 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében, majd az 1225/2009 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében előírt szabályokra, másrészt pedig a Vámkódex 221. cikkének (3) bekezdésében előírt elévülési szabályra.
- 36 Negyedszer a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a vitatott rendeletben előírt rendelkezések túlzó jellegűeknek tekinthetők-e, mivel azok arra kötelezik a nemzeti vámhatóságokat, hogy a Vámkódex 236. cikke alapján hozzájuk benyújtott visszatérítés iránti kérelmeket továbbítsák a Bizottságnak.
- 37 E körülmények között a Finanzgericht Düsseldorf (düsseldorfi pénzügyi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Érvényes-e a [vitatott] rendelet?”

Az elfogadhatóságról

- 38 A Bizottság azzal érvel, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet mint elfogadhatatlant el kell utasítani azzal az indokkal, hogy az alapeljárás felperese kétséget kizáróan rendelkezett keresetelési joggal ahhoz, hogy az uniós bíróságtól a vitatott rendelet megsemmisítését kérje, ezt azonban az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt határidőn belül nem tette meg, így nem lehet lehetővé tenni a számára e határidő oly módon történő megkerülését, hogy a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság előtt e rendelet érvénytelenségére hivatkozik.
- 39 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint abban az esetben, ha valamely személy, aki kétséget kizáróan rendelkezett volna keresetelési joggal ahhoz, hogy az uniós bíróságtól valamely jogi aktus megsemmisítését kérje, ezt az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt határidőn belül nem tette meg, úgy kell tekinteni, hogy e személy az e jogi aktus alapján hozott nemzeti intézkedéssel szemben a nemzeti bírósághoz benyújtott kereset keretében nem hivatkozhat az említett jogi aktus érvénytelenségére (1994. március 9-i TWD Textilwerke Deggendorf ítélet, C-188/92, EU:C:1994:90, 23. pont; 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet, C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74, 56. pont).
- 40 Következésképpen, amennyiben a jelen ítélet előző pontjában említett helyzethez hasonló helyzetben az érintett nemzeti bíróság e tárgyban az érvényesség elbírálása érdekében előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordul a Bírósághoz, e kérelmet mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 41 A jelen ügyben azonban nem szükséges megvizsgálni azt, hogy az alapeljárás felperese kétséget kizáróan rendelkezett volna-e keresetelési joggal ahhoz, hogy az uniós bíróságtól a vitatott rendelet megsemmisítését kérje, mivel az alapeljárás felperese nincs a jelen ítélet 39. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerinti helyzetben. E rendeletet ugyanis a keresetnek a kérdést előterjesztő bírósághoz való benyújtását követően fogadták el, amely eljárás keretében az utóbbi bíróság szerint e rendeletre hivatkoznak az alapeljárás felperesével szemben. Utóbbi tehát védekezni kíván, nem pedig megkerülni azt a határidőt, amelyen belül az Európai Unió Törvényszéke előtt megtámadhatta volna az említett rendeletet.
- 42 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 43 Noha a feltett kérdés szövege nem utal azon érvénytelenségi okokra, amelyek a kérdést előterjesztő bíróságban felmerültek, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő hivatkozásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az említett bíróság e kérdéssel lényegében azt kívánja megtudni, hogy a vitatott rendelet különböző okokból érvénytelen-e, nevezetesen amiatt, hogy az említett rendelet az 1225/2009 rendeletet, nem pedig a 384/96 rendeletet alkalmazza, továbbá azon körülmény miatt, hogy jogalapja e két rendelet közül az elsőként említett rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első mondata, továbbá hogy érvénytelen-e a visszaható hatály tilalmára és az elévülésre alkalmazandó szabályok tiszteletben tartása miatt, valamint a vitatott rendeletben előírt rendelkezések esetlegesen túlzó jellege miatt.
- 44 E különböző érvénytelenségi okokat egymást követően kell megvizsgálni.
- 45 Elsősorban a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy az 1225/2009 rendelet 23. cikke második bekezdésének szövegére, és azon időpontokra figyelemmel, amikor a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárásokat megindították, a vitatott rendeletet nem az 1225/2009 rendeletre, hanem a 384/96 rendeletre kellett volna-e alapítani. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy amennyiben ez az eset állna fenn, a vitatott rendelet következképpen azon okból is érvénytelen lenne, hogy tévesen ruházta fel a Tanács helyett a Bizottságot a dömpingellenes vámok kivetésére vonatkozó hatáskörrel, noha a 384/96 rendelet 9. cikkének (4) bekezdése e hatáskört az előbb említett intézményre ruházta.
- 46 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a 384/96 rendelet és az 1225/2009 rendelet közötti viszonyokat ez utóbbi rendelet 23. cikke szabályozza.
- 47 E cikk a „Hatályon kívül helyezés” címet viseli. Első bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] [384/96] rendelet hatályát veszti”. Második bekezdése pedig azt állapítja meg, hogy e hatályon kívül helyezés milyen hatásokkal jár az e rendelet alapján megkezdett eljárásokra.
- 48 Meg kell állapítani, hogy e második bekezdés nyelvi változatai között eltérés van. Ugyanis, noha néhány nyelvi változat, többek között a német nyelvi változat is, azt jelzi, hogy továbbra is a 384/96 rendelet alkalmazandó az e rendelet alapján megkezdett eljárásokra, az összes többi nyelvi változat azt mondja ki, hogy e rendelet hatályon kívül helyezése nem érinti ezen eljárások érvényességét.
- 49 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog egységes értelmezése érdekében kétség esetén a jogi rendelkezés szövege nem vizsgálható elszigetelten, hanem ellenkezőleg, mind alkotójának tényleges szándéka, mind pedig az általa követett cél alapján kell értelmezni, figyelembe véve többek között az összes nyelvi változatát (2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet, C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74, 122. pont; 2017. január 25-i Vilkas ítélet, C-640/15, EU:C:2017:39, 47. pont).
- 50 A jelen ügyben az 1225/2009 rendelet (1) preambulumbekkezdéséből következik, hogy e rendelet lényegében arra irányul, hogy lényeges módosítás nélkül kodifikálja a 384/96 rendeletet.
- 51 Ezenkívül az 1225/2009 rendelet címéből és 23. cikkének szövegéből kitűnik, hogy e cikk elfogadásakor az uniós jogalkotó hatályon kívül kívánta helyezni a 384/96 rendeletet, kifejezetten biztosítva azt, hogy az e rendelet alapján megkezdett eljárások érvényesek maradjanak, annak érdekében, hogy lehetővé tegye a hatáskörrel rendelkező intézmények számára ezen eljárások folytatását. Az uniós jogalkotó ellenben az 1225/2009 rendelet nyelvi változatainak többségében nem írta elő azt, hogy az említett eljárásokra továbbra is a 384/96 rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

- 52 Végül az ítélezési gyakorlatból következik, hogy az uniós jogi aktusokat főszabály szerint az elfogadásuk időpontjában hatályban lévő eljárási szabályoknak megfelelően kell elfogadni (lásd ebben az értelemben: 2016. június 14-i Bizottság kontra McBride és társai ítélet, C-361/14 P, EU:C:2016:434, 40. pont). Ebből következik, hogy éppen a 384/96 rendelet hatályon kívül helyezése miatt és az 1225/2009 rendelet célkitűzésére tekintettel az előbbi rendelet alapján megkezdett eljárásokat e rendelet hatályon kívül helyezését követően már csak a második rendelet alapján lehetett folytatni.
- 53 A jelen ügyben a vitatott rendeletet 2016. február 17-én fogadták el, azaz azt követően, hogy a 384/96 rendeletet 2010. január 11-én hatályon kívül helyezte az 1225/2009 rendelet.
- 54 Ennélfogva a Bizottság helyesen alapította a vitatott rendeletet az 1225/2009 rendeletre.
- 55 Egyébiránt rá kell mutatni arra, hogy a vitatott rendelet helyesen ruházta fel a Tanács helyett Bizottságot a dömpingellenes vámok kivetésére vonatkozó hatáskörrel, e hatáskört ugyanis a 37/2014 rendelettel módosított 1225/2009 rendelet 9. cikkének (4) bekezdése az utóbbi intézményre ruházta.
- 56 Másodsorban a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy az 1225/2009 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első mondata olyan jogalaphoz minősül-e, amely lehetővé teszi a vitatott rendelet 1. cikkében foglalt rendelkezések elfogadását. Az említett bíróság e tekintetben rámutat arra, hogy e 14. cikk (1) bekezdésének első mondatából nem lehet arra következtetni, hogy e rendelkezés felhatalmazza a Bizottságot egyrészt arra, hogy meghozza a dömpingellenes vámok ismételt kivetéséhez szükséges előkészítő intézkedéseket, másrészt pedig arra, hogy olyan rendelkezéseket hozzon, amelyek ellentétesek lehetnek a Vámkódex 236. cikkének (1) bekezdésével, mivel akadályozzák a nemzeti vámhatóságokat abban, hogy visszatérítsék a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapján beszedett dömpingellenes vámokat.
- 57 A kérdést előterjesztő bíróság kérdéseinek első aspektusát illetően rá kell mutatni arra, hogy az 1225/2009 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint a dömpingellenes vámokat rendelettel kell kivetni, és beszédükről az ilyen vámokat kivető rendelet által meghatározott formában, összegben és egyéb kritériumok szerint a tagállamok gondoskodnak.
- 58 E rendelkezés szövegéből következik, hogy az uniós jogalkotó nem kívánta kimerítően meghatározni a Bizottság által a dömpingellenes vámok beszedésére vonatkozóan megállapítható kritériumokat.
- 59 Márpedig a vitatott rendelet 1. cikkében előírt rendelkezések a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet által kivetett dömpingellenes vámok beszedését kívánják megvédeni azáltal, hogy arra kötelezik a nemzeti vámhatóságokat, hogy várják meg, hogy a Bizottság a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) foglaltak teljesítése érdekében meghatározza azon vámtételeket, amelyek alapján e vámokat meg kellett volna állapítani, mielőtt e vámhatóságok elbírálnák az említett vámokat befizető gazdasági szereplők által benyújtott visszatérítés iránti kérelmeket.
- 60 Következésképpen, mivel az említett rendelkezések az érintett dömpingellenes vámok tagállamok általi beszedésére vonatkoznak, az 1225/2009 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első mondata felhatalmazta a Bizottságot e rendelkezések elfogadására.
- 61 A jelen ítélet 56. pontjában hivatkozott második szempontot illetően emlékeztetni kell arra, hogy a vitatott rendelet célja, hogy meghozza a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, amely ítéletben a Bíróság a jelen ítélet 24. pontjában foglaltak szerint megállapította a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet érvénytelenségét.

- 62 Kétségtelen, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a Bíróság megállapítja valamely, a végleges rendelethez és a meghosszabbító rendelethez hasonló, dömpingellenes vámokat kivető rendelet érvénytelenségét, úgy kell tekinteni, hogy e vámok a Vámkódex 236. cikke értelmében nem jogszabály szerintiék voltak, és főszabály szerint azokat a nemzeti vámhatóságoknak az e célból előírt feltételekkel vissza kell fizetniük (lásd ebben az értelemben: 2007. szeptember 27-i Ikea Wholesale ítélet, C-351/04, EU:C:2007:547, 66–69. pont; 2017. január 18-i Wortmann ítélet, C-365/15, EU:C:2017:19, 34. pont).
- 63 A Bíróság érvénytelenséget megállapító ítéletének pontos hatályát, valamint ennél fogva az ezen ítéletből eredő kötelezettségeket azonban minden egyes konkrét esetben nemcsak ezen ítélet rendelkező részére, hanem az azt szükségképpen alátámasztó indoklásra is figyelemmel kell megállapítani (lásd ebben az értelemben: 2016. január 28-i CM Eurologistik és GLS ítélet, C-283/14 és C-284/14, EU:C:2016:57, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 E körülmények között a jelen ügyben a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) rendelkező részében szereplő érvénytelennek nyilvánítás pontos hatályát az ezen ítéletet szükségképpen alátámasztó indoklásra tekintettel kell meghatározni.
- 65 Mindenekelőtt az említett ítélet 79., 112., 135. és 177. pontjából az következik, hogy a végleges rendeletnek és a meghosszabbító rendeletnek a Bíróság által megállapított érvénytelensége két, kétségtől elkülönülő, de egymással összefüggő jogellenesség következménye. Egyrészt a Tanács és a Bizottság úgy fogadta el e rendeleteket, hogy a 384/96 rendelet 2. cikke (7) bekezdésének b) pontját megsértve nem vizsgálta meg előzetesen az említett rendeletek alapjául szolgáló vizsgálat által érintett egyes exportáló gyártók által benyújtott piacgazdasági elbánás iránti kérelmeket. Másrészt a Tanács és a Bizottság a 384/96 rendelet 9. cikkének (5) bekezdését megsértve elmulasztotta megvizsgálni az ugyanezen exportáló gyártók által benyújtott egyéni elbánás iránti kérelmeket.
- 66 Ezt követően az említett ítélet 39., 108., 120. és 131. pontjából kitűnik, hogy e kérelmek mindegyike arra irányult, hogy lehetővé tegye az azokat benyújtó exportáló gyártók számára, hogy a dömpingellenes vámok kivetését előkészítő különböző aktusok keretében egyéniesített elbánásban részesüljenek, ami arra vezethette volna a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a végleges rendeletben és a meghosszabbító rendeletben előírt dömpingellenes vámtételeknél alacsonyabb vámtételeket állapítson meg az említett exportáló gyártók javára.
- 67 Végül a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) 174. és 177. pontjából következik, hogy a Bíróság által az ezen ítéletben elvégzett vizsgálat során nem merült fel más olyan körülmény, amely érintette volna a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet érvényességét.
- 68 Ezen indokokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a Bizottság a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) végrehajtására vonatkozó kötelezettségének teljesítése érdekében helyesen tekinthette úgy, hogy el kell végeznie az érintett exportáló gyártók által benyújtott kérelmek vizsgálatát annak eldöntése érdekében, hogy a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet értelmében velük szemben alkalmazott dömpingellenes vámokat az e két rendeletben előírt vámtételeknél alacsonyabb mértékben kellett volna-e megállapítani.
- 69 Ez ugyanis legfeljebb csak az említett rendeletek alapján beszédett dömpingellenes vámok egy része, amely az egyrészt az e rendeletek által megállapított dömpingellenes vámtételek, másrészt pedig az azon vámtételek közötti esetleges különbségnek felel meg, amelyeket akkor kellett volna megállapítani, ha a Bíróság által a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) megállapított jogellenességekre nem került volna sor, amely különbséget tévesen vetettek ki, és amelyet e címen vissza kell fizetni az érintettek számára. Ebben az összefüggésben a Vámkódex 236. cikke nem értelmezhető úgy, hogy az megtiltja a Bizottság számára annak elrendelését,

hogy az említett dömpingellenes vámok visszatérítése iránti kérelmeket azon eljárás lefolytatását követően bírálják el, amely éppen azt hivatott a Bizottság számára lehetővé tenni, hogy e különbséget kiszámolja.

- 70 E körülmények között, figyelemmel a jelen ítélet 62. és 63. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra, az érintett dömpingellenes vámok azonnali és teljes mértékben való visszatérítése nem volt indokolt.
- 71 Következésképpen, mivel a vitatott rendelet 1. cikkében előírt rendelkezések nem ellentétesek a Vámkódex 236. cikkének (1) bekezdésével, a Bizottság jogosult volt arra, hogy az 1225/2009 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első mondata alapján e rendelkezéseket meghozza.
- 72 Harmadsorban a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy a vitatott rendelet érvényesen újból lefolytathatta-e a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárást abból a célból, hogy az e rendeletekben kiszabott dömpingellenes vámokat ismét kivesse azok eredeti alkalmazási időszaka tekintetében. E bíróság azt kérdezi ugyanis, hogy – figyelemmel arra, hogy a vitatott rendelet elfogadásának napján e dömpingellenes vámok már lejártak – az eljárás ilyen újbóli lefolytatása nem ellentétes-e egyrészt a visszaható hatály tilalmának a 384/96 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében, majd az 1225/2009 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében előírt szabályaival, másrészt pedig a Vámkódex 221. cikkének (3) bekezdésében foglalt elévülési szabállyal.
- 73 E tekintetben mindenekelőtt annak lehetőségét illetően, hogy a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárást újból lefolytassák annak érdekében, hogy az e rendeletekben kiszabott dömpingellenes vámokat ismét kivessék azok eredeti alkalmazási időszaka tekintetében, emlékeztetni kell arra, hogy amikor a Bíróság ítélettel megsemmisít valamely dömpingellenes vámokat kivető rendeletet, vagy megállapítja egy ilyen rendelet érvénytelenségét, az ezen ítéletben foglalt teljesítéséhez szükséges intézkedések meghozatalára köteles intézménynek lehetősége van arra, hogy az említett rendelet alapjául szolgáló eljárást újból lefolytassa, még akkor is, ha ennek a lehetőségét az alkalmazandó szabályozás nem írja elő kifejezetten (lásd ebben az értelemben: 2016. január 28-i CM Eurologistik és GLS ítélet, C-283/14 és C-284/14, EU:C:2016:57, 51. és 52. pont).
- 74 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az érintett intézménynek a megsemmisített vagy érvénytelenített jogi aktus helyébe lépő aktus elfogadása érdekében lehetősége van arra, hogy az eljárást csak abban a szakaszban indítsa újra, amelyben e szabálytalanságot elkövették, kivéve ha a megállapított szabálytalanság a teljes eljárás jogellenességéhez vezetett (2016. január 28-i CM Eurologistik és GLS ítélet, C-283/14 és C-284/14, EU:C:2016:57, 51. pont).
- 75 Ebből következik, hogy a vitatott rendelet érvényesen újraindíthatta a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet alapjául szolgáló eljárást.
- 76 Ezt követően azon kérdést illetően, hogy lehetőség van-e az eljárás ilyen újraindítására abban az esetben, ha a szóban forgó dömpingellenes vámok a visszaható hatály tilalmára vonatkozó szabályokra figyelemmel lejártak, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy amikor valamely uniós intézmény él az eljárás újbóli lefolytatásának a jelen ítélet 73. és 74. pontjában hivatkozott lehetőségével, a jogszabályok időbeli hatályára irányadó elveknek megfelelően tiszteletben kell tartania a megsemmisített vagy érvénytelenített rendelet szerinti tényállás időpontjában hatályos anyagi jogi szabályokat (lásd ebben az értelemben: 2016. június 14-i Bizottság kontra McBride és társai ítélet, C-361/14 P, EU:C:2016:434, 40. pont).
- 77 Így a 384/96 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének megfelelően a jelen ügyben az eljárásnak a vitatott rendelet általi újbóli lefolytatása nem vezethet ahhoz, hogy az eljárás végén elfogadásra kerülő, a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet helyébe lépő rendelet dömpingellenes vámokat vessen ki olyan termékekre, amelyeket az e rendeletek hatálybalépésének időpontját megelőzően hoztak szabad forgalomba.

- 78 A 384/96 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének szövege azonban nem zárja ki az eljárás ilyen újbóli lefolytatását abban az esetben, ha az érintett dömpingellenes vámok ezen időpontot követően lejártak, amennyiben e vámokat az eredeti alkalmazási időszakuk tekintetében vetik ki ismét, tehát a jelen ügyben a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet hatálybalépését követően szabad forgalomba hozott termékekre.
- 79 Következésképpen nem tekinthető úgy, hogy a jelen ügyben az eljárás újbóli lefolytatása ellentétes a visszaható hatály tilalmának a 384/96 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében előírt szabályával azon okból, hogy a végleges rendelet és a meghosszabbító rendelet által kivetett dömpingellenes vámok a vitatott rendelet elfogadásának napján már lejártak.
- 80 Végül a Vámkódex 221. cikkének (3) bekezdésében foglalt szabályt illetően emlékeztetni kell arra, hogy e szabály kétségtelenül nemcsak azzal a hatással jár, hogy a vámtartozás keletkezésének időpontjától számított hároméves határidő elteltét követően a vámösszeg nem közölhető az adóssal, hanem az említett határidő elteltével maga a vámtartozás is elévül (lásd ebben az értelemben: 2006. február 23-i Molenbergnatie ítélet, C-201/04, EU:C:2006:136, 39. és 41. pont).
- 81 Mindazonáltal, és amint a Bíróság már rámutatott, magának a Vámkódex 221. cikke (3) bekezdésének szövege szerint e szabály csak a vámösszeg adóssal való közlésére alkalmazható, és az említett szabály alkalmazása e címen kizárólag az ilyen közlések megtételére hatáskörrel rendelkező nemzeti vámhatóságok feladata (lásd ebben az értelemben: 2003. március 13-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-156/00, EU:C:2003:149, 63. és 64. pont).
- 82 Ezenkívül a Vámkódex 221. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy a vámösszegnek az adóssal való közlésére csak ezen összeg könyvelésbe vételét követően kerülhet sor, amely könyvelésbe vételt a Vámkódex 217. cikkének (1) bekezdése olyan műveletként határozza meg, amely abban áll, hogy az illetékes vámhatóság, amint rendelkezésére állnak a szükséges adatok, kiszámítja az említett összeget (lásd ebben az értelemben: 2006. február 23-i Molenbergnatie ítélet, C-201/04, EU:C:2006:136, 46. pont; 2009. július 16-i Snauwaert és társai ítélet, C-124/08 és C-125/08, EU:C:2009:469, 21. és 23. pont).
- 83 Következésképpen a Vámkódex 221. cikkének (3) bekezdésében előírt elévülési szabály nem képezheti akadályát sem annak, hogy a Bizottság dömpingellenes vámokat kivető vagy ismét kivető rendeletet fogadjon el, sem pedig *a fortiori* annak, hogy ezen intézmény megindítsa vagy újból megindítsa az ilyen rendelet elfogadását megelőző eljárást, mivel ezen aktusok mindegyike szükségképpen megelőzi azon aktusokat, amelyekkel az illetékes nemzeti vámhatóságok kiszámítják a szóban forgó rendelet alapján beszedendő vámösszeget, majd ezen összeget közlik az adóssal.
- 84 Így a jelen ügyben először a Bizottságnak kell lefolytatnia a vitatott rendelettel újból megindított eljárást úgy, hogy a végleges rendelettel és a meghosszabbító rendelettel kivetett dömpingellenes vámokat a megfelelő vámtételekkel ismét kivetni, és a nemzeti vámhatóságok csak ezt követően határozhatják meg az ennek megfelelő vámösszegeket, és közölhetik ezeket az adósokkal. E hatóságok feladata tehát, hogy az illetékes nemzeti bíróságok felülvizsgálata mellett minden egyes esetben megbizonyosodjanak a Vámkódex 221. cikke (3) bekezdésének tiszteletben tartásáról, megvizsgálva, hogy egy ilyen közlésre sor kerülhet-e még, figyelemmel az e rendelkezés első mondatában előírt hároméves határidőre és e határidőnek az említett rendelkezés második mondata alapján való esetleges felfüggesztésére.
- 85 Következésképpen az eljárás említett újbóli lefolytatása nem ellentétes a Vámkódex 221. cikkének (3) bekezdésében előírt elévülési szabállyal.
- 86 Negyedsorban és végül a kérdést előterjesztő bíróság a vitatott rendeletben előírt rendelkezések esetlegesen túlzó jellegével kapcsolatban kérdez, rámutatva arra, hogy a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) foglaltak teljesítéséhez kisebb hatókörű intézkedések is elegendőek lehettek volna.

- 87 E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy amennyiben valamely uniós jogi aktus érvénytelenségének megállapítása azzal a jogi következménnyel jár, hogy az ezen aktust elfogadó intézmény a megállapított jogellenesség orvoslása érdekében köteles megtenni a szükséges intézkedéseket, és mivel a megsemmisítést kimondó ítéletek kapcsán az EUMSZ 266. cikkben megállapított kötelezettség analógia útján alkalmazandó, ezen intézmény ez esetben is széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik ezen intézkedések megválasztása tekintetében, azzal a feltétellel, hogy utóbbiaknak meg kell felelniük a szóban forgó ítélet rendelkező részének, valamint az annak szükséges alátámasztását képező indokolásnak (lásd ebben az értelemben: 2016. január 28-i CM Eurologistik és GLS ítélet, C-283/14 és C-284/14, EU:C:2016:57, 48. és 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 88 E széles mérlegelési jogkörre figyelemmel kizárólag az említett intézkedéseknek az elérni kívánt célkitűzéshez képest nyilvánvalóan nem megfelelő jellege érintheti az intézkedések jogszerűségét (lásd analógia útján: 2000. február 8-i Emesa Sugar ítélet, C-17/98, EU:C:2000:70, 53. pont; 2017. szeptember 6-i Szlovákia és Magyarország kontra Tanács ítélet, C-643/15 és C-647/15, EU:C:2017:631, 207. pont).
- 89 Márpedig a jelen ügyben rá kell mutatni először is arra, hogy a fenti megfontolásokból következik, hogy a vitatott rendelet 1. cikkében előírt rendelkezések elemzéséből nem tűnt ki az, hogy e rendelkezések összeegyeztethetetlenek lennének a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítélet (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) rendelkező részével és indokolásával.
- 90 Másodsor nem tűnik ki, hogy a Bizottság ezen intézkedések megválasztásakor nyilvánvaló mérlegelési hibát követett volna el. A nemzeti vámhatóságokkal szemben előírt azon kötelezettség ugyanis, hogy a Vámkódex 236. cikke alapján hozzájuk benyújtott visszatérítés iránti kérelmeket továbbítsák a Bizottságnak, biztosítja azt, hogy ezen intézmény rendelkezzen a Bíróság által a 2016. február 4-i C & J Clark International és Puma ítéletben (C-659/13 és C-34/14, EU:C:2016:74) megállapított jogellenességek orvoslásához szükséges valamennyi releváns információval, anélkül azonban, hogy az érintett gazdasági szereplőkre további igazgatási terhet róna, vagy indokolatlanul késleltetné a szóban forgó kérelmek elbírálását. Végül ki kell emelni egyrészt, hogy ezen elbírálást behatárolja a vitatott rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírt időbeli korlát, másrészt pedig, hogy egy esetleges késedelem kamatok fizetésével kompenzálható (lásd ebben az értelemben: 2017. január 18-i Wortmann ítélet, C-365/15, EU:C:2017:19, 37. pont).
- 91 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy annak vizsgálata során nem merült fel egyetlen olyan körülmény sem, amely érintené a vitatott rendelet érvényességét.

A költségekről

- 92 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az előterjesztett kérdés vizsgálata során nem merült fel egyetlen olyan körülmény sem, amely érintené a kínai és vietnami exportáló gyártók által benyújtott egyes, piacgazdasági elbánás és egyéni elbánás iránti kérelmek értékelési eljárásának létrehozásáról, valamint a Bíróság által a C-659/13. és C-34/14. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet végrehajtásáról szóló, 2016. február 17-i (EU) 2016/223 bizottsági végrehajtási rendelet érvényességét.

Alíráók